

Mijn column nummer 296

De bodem in 2015

Naar mijn oordeel zal het komende jaar een spannend bodemjaar worden:

- 1 De Verenigde Naties hebben het jaar 2015 uitgeroepen tot het internationale Jaar van de Bodem. Daarmee willen zij het belang van de bodem voor onder meer voeding, biodiversiteit en klimaat onderstrepen. Ik verwacht veel belangstelling van de pers en dus meer publiciteit dan gebruikelijk.
- 2 De bodemsaneringsoperatie is nog niet helemaal afgerond. Bij het ministerie van IenM is men volop bezig met het toekennen van subsidie voor bodemsanering in de jaren 2015 t/m 2019. Ik verwacht dat het daarna afgelopen zal zijn met de gesubsidieerde bodemsanering. En dat mag ook best na veertig jaar geld verstrekken.
- 3 Met het afnemen van de inspanningen op het gebied van bodemsanering neemt ook de kennis daarover bij overheden af. Ik constateer weinig animo voor bijscholing. Dit kan tot slechte besluitvorming over de ernst en de spoed van gevallen van bodemverontreiniging leiden. En dat kan weer tot interessante rechterlijke uitspraken leiden.
- 4 Gedurende het afgelopen jaar stonden de Inspectie Leefomgeving en Transport en de bodembranche niet op echt goede voet met elkaar. De Inspectie handhaafde naar de letter van de wet en achterliggende documenten. Dat viel niet in goede aarde. Een oplossing ligt in het verschiet. Er worden essentiële eisen geformuleerd die de leidraad gaan worden bij de handhaving. Ik verwacht dat daar dit jaar heel wat vergaderuren aan zullen worden besteed en ben erg benieuwd naar de uitkomsten daarvan.
- 5 Na de hausse aan aandacht voor het lot van chemicaliën in de bodem in relatie tot bodemverontreiniging en bodemsanering, verwacht ik meer aandacht voor de biologische aspecten van de bodem. Onlangs las ik een boeiend artikel over de ondergrondse samenwerking tussen verschillende planten bij het weren van ziektes. Dergelijke aspecten kunnen van belang zijn bij het op meer duurzame wijze produceren van voedsel voor steeds meer monden.
- 6 In het voorjaar zullen het ministerie van IenM, provincies en stortplaatsexploitanten een Green Deal Duurzaam Stortbeheer ondertekenen. Daarna zal een tien jaar durend experiment van start gaan om het emissiepotentieel van stortplaatsen te verminderen, zodanig dat bespaard kan worden op eeuwigdurende nazorg. Ik verwacht veel belangstelling daarvoor, ook vanuit het buitenland.
- 7 Een zorgenkindje is de toenemende verontreiniging van ons grondwater vanuit verschillende bronnen, zoals met herbiciden bespoten terreinen, bemeste landbouwpercelen en verlaten stortplaatsen. Dit kan op den duur gaan conflicteren met de winning van grondwater voor de drinkwaterproductie.
- 8 De verkiezingen van de Provinciale Staten zullen deels in het teken van de bodem staan, vooral in de provincies waar het gebruik van de diepe ondergrond tot onrust leidt. In Groningen gaat het om het winnen van aardgas en de daarmee gepaard gaande aardbevingen. In Overijssel maakt men zich zorgen over het opvullen van zoutholtes met afval van de aardolie-industrie. En in Flevoland en Noord-Brabant bestaan plannen voor proefboringen voor het winnen van schaliegas.
- 9 De opslag van koude en warmte in het grondwater wordt geleidelijk een standaardonderdeel van nieuwe bouwprojecten.
- 10 Het gebruik van geothermische energie wordt hoe langer hoe meer de standaard bij het verwarmen van kassen.

De Nieuwsbrief Bodem houdt u van alle ontwikkelingen op de hoogte, ook in 2015!